Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003140

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-09-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпенко Катерина Сергіївна
2. Kateryna Karpenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9527-1588

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 14.01.20 шкірні та венеричні хвороби

Дата захисту: 29-10-2024

Спеціальність за освітою: 222 Медицина

Місце роботи здобувача: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.613.202

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.57

Тема дисертації:

1. Патогенетичне обґрунтування комплексного лікування хворих на вітиліго із застосуванням фототерапії та регенеративних технологій

2. Pathogenetic Justification for Complex Treatment of Patients with Vitiligo Using Phototherapy and Regenerative Technologies

Реферат:

1. У даній дисертаційній роботі розглянуто актуальність дослідження вітиліго, з акцентом на його поширеність серед населення світу (до 2,8%). Вітиліго класифікується як набуте захворювання з групи дисхромій, яке має хронічний перебіг. Це захворювання зустрічається у людей усіх рас і статей, може розвиватися в будь-якому віці, проте найчастіше діагностується у віці від 8 до 25 років. Незважаючи на те, що вітиліго не є загрозою для життя, воно суттєво впливає на якість життя пацієнтів, їхній психоемоційний стан, тривожність, і може призводити до соціальної дезадаптації. До теперішнього часу дискутуються фактори, що призводять до різкого зниження синтезу меланіну та гибелі меланоцитів, що лежить в основі розвитку вітиліго. Многофакторність механізмів патогенезу вітиліго пояснює складність терапії дерматозу. Методи

фототерапії, що широко застосовуються, не завжди приводять до очікуваного результату, а необхідність тривалого лікування із великою кількістю процедур нерідко приводить до побічних ефектів та/або ускладнень (розвиток стійкої еритеми, гіперпігментації в крайовій зоні, передчасне старіння, особливо при локалізації на обличчі). Клітинні технології в останні десятиліття широко застосовуються в клінічній медицині при лікуванні вітиліго і відображені у ряді досліджень. В Україні цей метод лікування вітиліго висвітлений ще недостатньо. Мета полягає у підвищенні ефективності лікування хворих на вітиліго шляхом розробки комплексної патогенетичної терапії з використанням 2 вузькосмугової фототерапії із довжиною хвилі 311нм та терапії клітинних (регенеративних) технологій з урахуванням результатів загально-клінічних, біофізичних, морфологічних та імуногістохімічних досліджень. Наукова новизна цього дисертаційного дослідження полягає у науковому обґрунтуванні комплексного підходу до лікування вітиліго із застосуванням меланоцитарно-кератиноцитарної суспензії, аутомезоконцентрату та вузькосмугової UVB-терапії, що цілеспрямовано відновлюють функцію кератиноцитів, компенсуючи при цьому втрату меланоцитів. У дослідженні вперше виявлено особливості біофізичних порушень у шкірі, ураженій вітиліго, що включають зменшення гідратації та зміни у шкірному кровообігу. Розширені та поглиблені знання щодо розвитку вітиліго в залежності від статі, віку та супутньої патології. Також вперше вивчені показники гістоморфологічного та гістохімічного стану шкіри хворих на вітиліго в динаміці лікування розробленим методом у порівнянні з традиційним лікуванням. Практична цінність виконаної роботи полягає у розробці комплексного ефективного високотехнологічного поетапного методу лікування вітіліго із застосуванням клітинних технологій та вузькосмугової UVB-терапії, а також у визначенні комплексу дерматологічних індексів (VASI, VIDA, DLQI) для оцінки ступеня виразності процесу та подальшої ефективності лікування хворих на вітиліго. Робота ґрунтується на результатах діагностики, лікування та моніторингу на кафедрі дерматовенерології, алергології, клінічної та лабораторної імунології НУОЗ України імені П.Л. Шупика в період з 2019 по 2023 рр. 107 хворих на вітиліго віком від 19 до 65 років, в тому числі 45 чоловіків та 62 жінок, яким була встановлена форма, тип та стадія вітиліго, фототип за Фітцпатриком, тривалість хвороби, причини дебюту та рецидивів вітиліго. Для визначення ступеню важкості, розповсюдженості, стадії вітиліго, ефективності проведеної терапії и оцінки впливу вітиліго на якість життя хворих використовували наступні дерматологічні індекси: VASI, VIDA, DLQI. Всім хворим проводили обстеження загального розгорнутого аналізу крові, біохімічного аналізу крови, функції щитоподібної залози, комплексне імунологічне дослідження, 3 морфологічні, імуногістохімічні та морфометричні дослідження вогнищ вітиліго, ультразвукове дослідження шкіри із вітиліго, а також оцінювали вологість, доплерографію, дерматоскопію шкіри із вітиліго. Дослідження проводились до начала лікування та через 16 тижнів після начала лікування відповідно до принципів біоетики, викладених у Гельсінській декларації Всесвітньої медичної асоціації – «Етичні засади медичних досліджень за участі людей» та «Загальна декларація з біоетики та прав людини» (ЮНЕСКО). Порівняльний гендерний клініко-епідеміологічний аналіз особливостей вітиліго у досліджуваної групи пацієнтів дозволив виявити, що в наших спостереженнях переважали особи активного репродуктивного віку (19-39 років) – 63 (58,9%) хворих. При цьому пусковим фактором вітиліго найчастіше є стрес – у 48 (44,9%), частіше у чоловіків, ніж у жінок – 23 (51,1%) і 25 (40,3%) хворих відповідно; пошкодження шкіри – у 26 (24,3%) хворих, також частіше у чоловіків – 13 (28,9%) і 13 (21,0%) хворих відповідно. Виявлена гендерна різниця впливу стресу та пошкоджень шкіри на розвиток вітиліго статистично не підтверджена.

2. This dissertation examines the relevance of studying vitiligo, emphasizing its prevalence among the world population (up to 2.8%). Vitiligo is classified as an acquired chronic disease from the dyschromias group. This disease occurs in people of all races and genders and can develop at any age, but is most often diagnosed between the ages of 8 and 25. Although vitiligo is not life-threatening, it significantly affects the quality of life of patients and their psycho-emotional state and can lead to social maladaptation. The factors leading to the sharp decrease in melanin synthesis and the death of melanocytes, which underlie the development of vitiligo, are still debated. The unclear mechanisms of vitiligo pathogenesis explain the therapy's complexity. Phototherapy widely used does not always lead to the expected result, and the need for prolonged treatment with many procedures often leads to side effects and/or complications (development of persistent erythema, hyperpigmentation in the peripheral zone,

premature aging, especially face location). Cellular technologies have been widely used in clinical medicine in vitiligo treatment in recent decades and have been reflected in a number of studies. In Ukraine, this treatment method for vitiligo is not yet sufficiently covered. The study aim to increase the effectiveness of vitiligo treatment by developing a comprehensive pathogenetic therapy using narrow-band phototherapy 311nm and cell (regenerative) technologies, taking into account the results of general clinical, biophysical, morphological, and immunohistochemical studies. 12 The scientific novelty of this dissertation research consists in the scientific justification of a complex approach to the vitiligo treatment with the use of melanocytekeratinocyte suspension, automesoconcentrate and narrow-band UVB therapy, specifically restoring the functions of keratinocytes and compensating for the loss of melanocytes. For the first time, the study identified specific biophysical abnormalities in vitiligo-affected skin, including decreased hydration and changes in skin circulation. Expanded and deepened knowledge about the development of vitiligo depending on gender, age and concomitant pathology. Also, for the first time, indicators of the histomorphological and histochemical condition of vitiligo skin in the dynamics of treatment with the developed method in comparison with traditional treatment were studied. The practical value of the performed work consists in the development of a complex and effective high-tech stepwise method of vitiligo treatment using cell technologies and narrow-band UVB therapy, and the determination of a complex of dermatological indices (VASI, VIDA , DLQI) to assess the degree of expressiveness of the process and the subsequent effectiveness of vitiligo patients treatment. The work is based on the results of diagnostics, treatment, and monitoring at the Department of Dermatovenereology, Allergology, Clinical and Laboratory Immunology of Shupyk National Healthcare University of MoH of Ukraine from 2019 to 2023. It includes 107 patients with vitiligo aged 19 to 65 years, including 45 men and 62 women, who were diagnosed with the form, type, and stage of vitiligo, Fitzpatrick skin type, duration of the disease, causes of onset and r relapses of vitiligo. To determine the severity, prevalence, stability of vitiligo, the effectiveness of the conducted therapy, and the impact of vitiligo on patients' quality of life, the following dermatological indices were used: VASI, VIDA, DLQI. All patients underwent a comprehensive examination including complete blood count, biochemical blood analysis, thyroid function test, comprehensive immunological study, morphological, immunohistochemical, and morphometric studies of vitiligo areas, ultrasound examination of vitiligo skin, as well as evaluation of moisture, Dopplerography, 13 dermoscopy of the skin with vitiligo. The study was conducted before the start of treatment and 16 weeks after the start of treatment in accordance with the principles of bioethics set out in the Helsinki Declaration of the World Medical Association – "Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects" and the "Universal Declaration on Bioethics and Human Rights" (UNESCO). The comparative gender-based clinical-epidemiological analysis of vitiligo characteristics in the studied group of patients revealed that individuals of active reproductive age (19-39 years) predominated – 63 (58.9%) patients. Stress was most often the triggering factor for vitiligo – in 48 (44.9%) patients, more often in men than in women – 23 (51.1%) and 25 (40.3%) patients, respectively; skin damage – in 26 (24.3%) patients, also more often in men than in women – 13 (28.9%) and 13 (21.0%) patients, respectively.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Tsepkolenko V., Karpenko K. Clinical-histological and immunohistochemical comparisons of vitiligo skin before and after a complex treatment using cell technologies. Aesthetic Medicine. 2023 January/March; 9 (1): c 2023004 DOI: 10.57662/am.v9i1.14730 https://mattioli1885journals.com/index.php/aestheticmedicine/article/view/14730/11396

https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85159101178&origin=resultslist&sort=plf-f Key words: vitiligo, melanocytes, keratinocytes, immunohistochemistry, phototherapy, epidermis

- Цепколенко В.О., Карпенко К.С. Застосування фототерапії та клітинних технологій у комплексній терапії хворих на вітиліго. Власний досвід. Дерматологія та Венерологія. 2023; 1(99): 20-24. DOI:10.33743/2308-1066-2023-1-20-24 http://idvamnu.com.ua/wp-content/uploads/2023/06/Tsepkolenko.pdf Ключові слова: лікування вітиліго, меланоцити, кератиноцити, клітинні технології, регенеративні технології, аутомезоконцентрат
- Цепколенко ВО, Карпенко КС. Методи лікування вітиліго. Огляд літератури. Дерматологія та Венерологія. 2020; 1(87); 57-63. DOI: 10.33743/2308-1066-2020-1-57-63 http://idvamnu.com.ua/wp-content/uploads/2020/05/tsepkolenko.pdf Ключові слова: пігментація, вітиліго, меланоцити, кератиноцити, терапія, графтинг, клітинні технології, епідерміс, дерма, шкіра
- Цепколенко ВО, Карпенко КС. Клініко-гістологічні й імуногістохімічні зіставлення особливостей ураження шкіри у хворих на вітиліго. Art of Medicine, 2020; 3(15): 160-166. DOI: 10.21802/artm.2020.3.15.160. https://art-of-medicine.ifnmu.edu.ua/index.php/aom/article/view/552 Ключові слова: вітиліго, меланоцити, кератиноцити, клітинні технології, гістологія
- Патент на винахід № 116071. Цепколенко В.О., Цепколенко Г.В., Карпенко К.С., Пихтєєв Д.М. "Спосіб комплексного лікування стабільного вітиліго", 2018.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U103944

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цепколенко Володимир Олександрович

2. Volodymyr Tsepkolenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.20

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5885-6969

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кутасевич Яніна Францівна
2. Yanina Kutasevych

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.20

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8706-1487

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут дерматології та венерології Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012160

Місцезнаходження: вул. Чернишевського, буд. 7/9, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дашко Маріанна Олегівна
2. Marianna Dashko

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.20

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6441-5326

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57194755056

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Код за ЄДРПОУ: 02010793

Місцезнаходження: вул. Пекарська, буд. 69, Львів, 79010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мурзіна Ельвіна Олександрівна
2. Elvina Murzina

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.20

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3440-0745

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Возіанова Світлана Віталіївна
2. Svitlana V. Vozianova

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.20

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6445-3442

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Свистунов Ігор Ваніфатійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Свистунов Ігор Ваніфатійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Серьогіна Наталія Олексіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна